

войниците от полка бѣха лошо облечени, безъ платница, безъ шинели, а трѣбваше да се върви безъ почивка и въ крайно неблагоприятно време.

Още отъ първия день дѣждоветѣ валѣха непрестанно, а по височинитѣ вече имаше мъгли, снѣгъ и силен студъ. Само издържливата, коравата и дълготърпеливата българска натура, може да се бори съ тия несгоди.

Исходното положение на полка бѣше с. Скакавица.

На 30 септемврий разположението на бивакирацията задъ височинитѣ при с. Скакавица полкъ бѣше следното:

На дѣсния флангъ 4-а дружина, на лѣво отъ нея 1-а, а още въ лѣво 3-а дружина. Задъ и въ междината на 1 и 3 дружини бѣха разположени 2-а дружина и картечната рота.

На 1 Октомврий Царѣтъ и Правителството обявиха съ манифестъ войната срещу сѣрбитѣ и призоваха народа къмъ защита на родния край.

Въ сжщия день биде издадена и следната

ЗАПОВѢДЪ

по

Действующата А р м и я

№ 5

Ст. София, 1-и Октомврий 1915 год.

Офицери, подофицери и войници,

Повече отъ една година вече цѣла Европа се раздрусва отъ еката на една безпримѣрна и единствена въ историята на вѣковетѣ война. Втората година вече най-цивилизованитѣ на свѣта народи се намиратъ въ взаимна безпощадна борба. Тѣ не се умориха и не се разколебаха, защото се биятъ за своята чещъ, за своитѣ интереси и за своитѣ права.

До сега ние останахме незасегнати отъ общия пожаръ, но ето че неговитѣ огнени езици приближаватъ къмъ насъ и скоро ще почнатъ да се извиватъ надъ границитѣ на родната ни земя.

Да останемъ и за напредъ безучастни зрители на гиганската борба, значи да измѣнимъ на своитѣ национални идеали и да заслужимъ презрение на всички наши поробени братя, очитѣ на които изпълнени съ надежда, сж обърнати къмъ насъ, значи да заслужимъ обвинението, че ни липсва куражъ и мъжество.

Дойде време да туримъ край на оскѣрбителнитѣ за народното ни достойнство търгувания съ националното ни единство, съ което ни зальгваха, подхвърляйки ни като милостиня грохитѣ отъ онова, което ние извоювахме съ нашата кръвъ и което съставлява часть отъ нашето битие, плътъ отъ плътъта ни и костъ отъ нашата костъ. Дойде време да покажемъ, че българското духовно Отечество е едно недѣлимо и че неговата снага не може да се разкъсва по волята на никото и въ името на чужди интереси.

Като отхвърляме съ презрение, присжщо само на единъ свободолюбивъ и независимъ народъ срамнитѣ предложения, които ни се правятъ днесъ ние, въ името на нашата история, пакъ сме предизвикани на нова борба, за запазване на нашитѣ огнища и за обединението на нашето племе.